

TATTE:N TOIMINTAKERTOMUS 2020

(Käsitelty hallituksen kokouksessa 10.3.2021.)

1. TATTE:n toiminnan tarkoitus

Toimintasuunnitelmassa vuodelle 2020 TATTE:n toiminnan tarkoitus kuvattiin seuraavasti: ”TATTE on ammattiyhdistys ja henkilöstöjärjestö, joka valvoo Tampereen yliopistossa opetus-, tutkimus- ja muissa asiantuntijatehtävissä työskentelevien etuja ja tukee heidän edistymispyrkimyksiään tieteenharjoittajina ja yliopiston opettajina sekä toimii jäsentensä välisenä yhdysiteenä. Tässä tarkoituksessa yhdistys järjestää kokouksia, esitelmiä ja muita samantapaisia tilaisuuksia, ottaa kantaa ja tekee aloitteita mahdollisuuksien mukaan yhdessä toisten järjestöjen kanssa sekä rakentaa siltoja yliopiston hallituksen ja johdon suuntaan.”

2. TATTE:n toimintaympäristö vuonna 2020

Vuonna 2020 Tampereen yliopisto oli edelleen fuusion jälkeen tilanteessa, jossa uusia yhteisiä toimintakäytäntöjä rakennettiin ja siirtymäkauden prosesseja (kuten nimike- ja palkkaharmonisointia) pyrittiin viemään loppuun. Käytäntöjen ja prosessien keskeneräisyys on näyttäytynyt TATTE:n toiminnassa yhtäältä haasteena, koska se tarkoittaa intensiivistä edunvalvontatyötä. Toisaalta keskeneräisyys on ollut TATTE:lle myös mahdollisuus, koska muotoutumassa oleviin käytäntöihin ja prosesseihin on mahdollista päästä vaikuttamaan.

Toimintaympäristössä yliopistojen yhdistymisen seuraukset näkyivät lukuisina muutoksina. Alkuvuotta leimasi yhteistoiminnan ongelmat. Pääluottamusmiehet jättivät yhteistoiminta-aloitteen neljä kertaa ennen kuin työnantaja suostui aloittamaan neuvottelut. Työnantajan edustajat vaihtuivat alkukeväästä ja loppukeväästä neuvottelut alkoivat toimia. Kesäkuussa solmittiin sopimukset sekä yhteistoiminnasta Tampereen yliopistossa että palkka- ja nimikeharmonisoinnista, joka toteutettiin pääosin syksyn 2020 aikana.

Vuotta 2020 leimasi maailmanlaajuisesti koronapandemia. TATTE:n toiminnassa pandemia näkyi niin kokousten kuin tapahtumienkin muuttuneina järjestelyinä sekä uusina edunvalvonnan teemoina (kuten tieteentekijöiden jaksaminen ja immateriaalioikeudet laajan etätyön ja -opetuksen aikana). Edunvalvontatyötä pystyttiin hoitamaan etäyhteyksillä kuitenkin suhteellisen normaalisti.

3. Yhdistyksen jäsenistö ja hallinto

3.1 Jäsenistö

TATTE:n jäsenmäärä oli vuoden 2020 lopussa 629. Liiton jäsenrekisterin perusteella yhdistyksen jäseneksi liittyi vuoden aikana 72 henkilöä ja siitä erosi 67 jäsentä. Lukemat sisältävät liitosta eronneet ja liiton sisällä jäsenyhdistystä vaihtaneet henkilöt.

3.2 Sääntömääräiset kokoukset

Yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 23.4. ja syyskokous 25.11. Zoom-videopuheiluina. Kevätkokoukseen osallistui 16 ja syyskokoukseen 22 yhdistyksen jäsentä.

3.3 Hallitus

Hallituksen kokouksia pidettiin vuoden aikana yhteensä 12, joista yksi ylimääräisenä sähköpostikokouksena maaliskuussa (kevätkokouksen järjestelyihin liittyen) ja muuten yksi per kuukausi heinäkuu pois lukien.

Syyskokouksessa päätetty hallituksen kokoonpano ja järjestäytymiskokouksessa 7.1. päätetty työnjako olivat seuraavanlaiset:

- Sanni Tiitinen, puheenjohtaja
- Toni Pakkanen, 1. varapuheenjohtaja ja webmaster (varajäsen Jari Eerola)
- Emilia Luukka, 2. varapuheenjohtaja ja tiedotusvastaava (Kirsi Lumme-Sandt)
- Liisa Ahlava, sihteeri (Mikko Poutanen)
- Anna Salonen, taloudenhoitaja (Jaana Virta)
- Marko Juutinen, jäsensihteeri (Teija Waaramaa)
- Ahmed Farooq, virkistysvastaava (Biju Thankachan)
- Jaakko Vuorio (Motolani Agbebi)

Tiitinen toimi puheenjohtajana kaikissa hallituksen kokouksissa. Kokouksissa osallistumis- ja puheoikeudella oli kutsuttuina aina myös tattelaiset luottamusihmiset.

Hallituksen järjestäytymiskokouksessa päätettiin myös viidestä työryhmästä, jotka valmistelivat toimintaansa liittyviä asioita hallituksen keskusteltaviksi ja käsiteltäviksi. Työryhmät ja niiden jäsenet olivat seuraavat:

1. Tapahtumat ja virkistystoiminta: Ahmed Farooq, Biju Thankachan ja Toni Pakkanen
2. Viestintä: Emilia Luukka ja Toni Pakkanen
3. Jäsenrekrytointi ja -pito: Emilia Luukka, Anna Salonen ja Jaana Virta
4. Reilut ja säälliset työskentelymahdollisuudet: Sanni Tiitinen, Motolani Agbebi, Jaana Virta, Mikko Poutanen ja Sinikka Torkkola
5. Johtamisjärjestelmät ja johtaminen Tampereen yliopistossa: Liisa Ahlava ja Jaakko Vuorio

Työryhmäkäytänteistä sovittiin järjestäytymiskokouksessa. Työryhmä- ja hallitustyöskentelyyn liittyvä palkkio-ohje päivitettiin kevätkokouksessa.

Hallituksen kokoukset järjestettiin tammikuussa ja maaliskuussa Päätalon Juvenes-ravintolan kabinetissa sekä helmikuussa Ravintola Telakalla. Huhtikuusta alkaen kokoukset järjestettiin Zoom-sovelluksen kautta.

Hallituksen työtä tukemassa osa-aikaisena assistenttina työskenteli koko vuoden ajan Marko Juutinen.

4. Edunvalvonta

Toimintasuunnitelmassa TATTE:n edunvalvonnan painopisteiksi vuodelle 2020 oli nimetty seuraavat neljä teemaa: 1) työsuhteisten tutkijoiden ja opettajien reilut ja säälliset työskentelymahdollisuudet, 2) Tampereen yliopiston hallintojärjestelmän kehittäminen, 3) apurahatutkijoiden asema yliopistoyhteisössä ja 4) akateemisten työttömien asema työmarkkinoilla. Esittelemme luvuissa 4.1-4.4 kuhunkin painopisteeseen liittyvän toiminnan suhteutettuna toimintasuunnitelmassa kirjattuihin tavoitteisiin. Luvussa 4.5 kerromme TATTE:n aktiivisista jäsenistä, jotka toimivat vuoden aikana yliopistolla luottamusihmisinä sekä useissa yliopiston päättävissä elimissä ja lakisääteisissä työryhmissä. Luvussa 4.6 kuvaamme TATTE:n aktiivien toimintaa kansallisella tasolla Tieteentekijöiden liiton ajamien teemojen eteen.

4.1 Työsuhteisten tutkijoiden ja opettajien reilut ja säälliset työskentelymahdollisuudet

Tavoite: TATTE pitää yhteyttä yliopiston JUKO:n luottamusihmisiin ja yliopiston toimielimissä toimiviin jäseniinsä ja seuraa, millaiset ongelmat ja haasteet ovat ajankohtaisia.

Toiminta: Työsuojelutoimintaan liittyviä ajankohtaisia asioita TATTE:n hallituksen tietoon toi Sanni Tiitinen ja opettajien ja tutkijoiden arviointiryhmän ajankohtaisia asioita Hanna Rautajoki. Loppusyksystä 2020 arviointiryhmää työllisti erityisesti työnantajan käynnistämä koko yliopiston tutkimus- ja opetushenkilökunnan tehtäväkuvausten vaatavuustasot vertaileva kattava harmonisointikierros, jonka etene- mistä TATTE seurasi aktiivisesti.

JUKO:lainen, TATTE-taustainen pääluottamusihminen Sinikka Torkkola osallistui aktiivisesti TATTE:n hallituksen kokouksiin ja oli jäsenenä ”Reilut ja säälliset työskentelymahdollisuudet” -työryhmässä. Torkkolan kautta hallitus sai ajankoh- taista tietoa työehtosopimuksiin ja yhteistoimintaan liittyvistä ajankohtaisista asi- oista.

Palkka- ja nimikeharmonisointi oli keskeisin edunvalvontatehtävä vuonna 2020. Loppuvuodesta 2019 alkanut palkka- ja nimikeharmonisointi eteni muun henkilö- kunnan kohdalla jo keväällä, sen sijaan opetus- ja tutkimushenkilökunnan osalta työhön päästiin vasta syksyllä 2020. Syynä viivästyksen oli työnantajan epäselvä ja riittämätön prosessin ohjaus. Työntekijöiden yhdenvertaisen kohtelun ja kiireen tuottamien virheiden välttämiseksi työntekijöiden edustajat olisivat olleet valmiit jatkamaan harmonisointia vielä keväällä 2021. Myös työntekijöiden neuvottelu- järjestöjen JUKO:n, Pro:n ja JHL:n edustajat tapasivat yliopiston johtoa ja vetosi- vat käsittelyajan pidentämiseksi. Työnantaja kuitenkin katsoi, että harmonisointi oli saatettava loppuun vuoden 2020 aikana.

Yliopistolla käytiin vuoden 2020 aikana yhteistoimintaneuvottelut tukipalvelui- den organisoitumisesta ja konsernipalveluista.

Palkka- ja nimikeharmonisoinnissa käsiteltiin 1030 muun henkilökunnan ja 1080 opetus- ja tutkimushenkilöstön työntekijän nimikkeet ja tehtävän vaatavuudet. Palkka- ja nimikeharmonisoitaviin tehtäviin otettiin mukaan myös tenure track - tehtävät ja väitöskirjatutkijoiden tehtävät, jotka työnantajan virheellisen työehto- sopimustulkinnan mukaan eivät olisi kuuluneet harmonisointiin. Nämä tehtävät arvioidaan keväällä 2021, jolloin sovitaan myös väitöskirjatutkijoiden uralla ete- nemisen kriteereistä ja käytännöistä Tampereen yliopistossa.

Tehtävät arvioitiin ensin arviointiryhmissä ja vahvistettiin sitten harmonisointi- ryhmässä, jossa jukolaisia työntekijöitä edustivat pääluottamusmiehet Matti Aar- nio ja Sinikka Torkkola sekä varapääluottamusmies Mari Hatavara. Harmonisoin- tityöryhmä, joka kokoontui syksyn aikana 22 kertaa, päätti toimintansa 2020, mutta harmonisointia käsitellään edelleen pääluottamusihmisten ja työnantajan tes-tapaamisissa.

Työsuunnitelmaohjeistusta uudistettiin syksyn 2020 aikana työryhmässä. Sinikka Torkkola osallistui ryhmän työskentelyyn JUKO:n pääluottamusihmisen roolissa. Työsuunnitelmatyöryhmä keräsi palautetta ohjeistusluonnokseen myös henkilös- töjärjestöiltä. TATTE kommentoi ohjeistusluonnosta.

Yhteistoimintasopimuksen mukainen yhteistoimintaneuvosto aloitti toimintansa elokuussa. TATTE:sta jäsenenä neuvostossa on pääluottamusihminen Sinikka Torkkola ja hänen varajäsenenään Liisa Ahlava. Torkkola toimii myös työntekijäjäsenien koordinaattorina, joka neuvottelee neuvoston työnantajaa edustavan puheenjohtajan kanssa käsiteltävät asiat. Syksyn aikana neuvoston toiminta saatiin vakiinnutettua. Neuvoston esityslistat julkaistaan viikkoa ennen kokousta intranetissä, jossa myös pöytäkirjat on koko yliopistoyhteisön saatavilla. Syksyllä neuvosto kokoontui seitsemän kertaa. Käsiteltävinä asioina olivat: yhteistoiminnan käytännöt, etätyöt, kampustrategia, tiedekuntatason yhteistoiminta, työhönotossa käytettävät periaatteet, sairauspoissaolojen käytännöt, tekninen valvonta, rokote-tutkimuskeskuksen yhtiöittäminen, sisäisen tiedotustoiminnan käytännöt ja periaatteet, yliopiston pitkántähtäimen suunnitelmat, verkko-opetuksen tekijänoikeuskäytännöistä sopimisen valmistelu, laatuksikirja, turvallisuusteedit, av-palveluiden liikkeenluovutus, campustan tilanne, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman valmistelu sekä henkilöstö- ja koulutussuunnitelma.

Syksyn aikana otettiin käyttöön myös työnantajien sekä pää- ja varapääluottamusmiesten säännölliset tapaamiset, joissa käsitellään työehtosopimukseen liittyviä asioita. Ryhmä kokoontui syksyn aikana kuukausittain. Tapaamisissa sovittiin paikalliserän jakamisesta, erheellisesti maksamatta jätettyjen päivärahojen takautuvasta maksamisesta sekä työsuhteen alkamispäivästä. Kokonaistyöaika noudataville opettajille ja tutkijoille työsuhteen aloituspäivä on kuukauden ensimmäinen päivä, vaikka se olisikin lauantai, sunnuntai tai arkipyhäpäivä.

Tavoite: TATTE rakentaa keskusteluyhteyttä yliopiston johtoon, ja tuo yliopiston johdon tietoon kehittämistä kaipaavia teemoja.

Toiminta: Toimintavuonna TATTE toi yliopiston johdon tietoon kehittämistä kaipaavia teemoja esimerkiksi julkaisemalla kannanotot pitkäjänteisen henkilöstöpolitiikan välttämättömyydestä (lokakuu 2020) ja tieteen tekijöiden tekijänoikeuskysymyksestä (marraskuu 2020). Lisäksi TATTE kommentoi työsuunnitelmaohjetta niitä työstävän työryhmän pyynnöstä (syyskuu 2020).

TATTE aloitti toimintavuoden alussa säännölliset tapaamiset rehtoraatin kanssa. Tapaamisissa oli läsnä puheenjohtaja TATTE:n lisäksi kahdesta muusta Tampereen yliopistolla toimivasta Tieteentekijöiden liiton jäsenyhdistyksestä, eli 3T:stä ja INA:sta. Tapaamisia järjestettiin yhteensä kahdeksan. Keskusteluissa käsiteltiin esimerkiksi TATTE:n kannanottojen teemoja (yliopiston henkilöstöpolitiikkaa, immateriaalioikeuksia), Tieteentekijöiden liiton koronakyselyn tuloksia, fuusiosuhteen kuormittavuutta, rekrytointikäytäntöjä ja yliopiston keskustelukulttuuria.

Tavoite: TATTE viestii jäsenistölle ja yliopistoyhteisölle reiluihin ja säällisiin työskentelymahdollisuuksiin liittyvistä ongelmakohdista, ja järjestää jäsenistölle ”akateemisen itsepuolustuksen” -kurssin.

Toiminta: TATTE viesti jäsenistölle omista kannanotoistaan ja välitti myös pääluottojen tiedotteita nettisivuillaan. TATTE järjesti jäsenistölle 3.4. online After workin, jossa keskusteltiin mm. työsuunnitelmaohjeista. ”Akateemisen itsepuolustuksen” kurssi järjestettiin tällä kertaa webinaarina otsikolla ”Töissä yliopistolla - tiedä oikeutesi!” 18.11.2020. Tapahtumassa puhui pääluottamusihminen Sinikka Torkkola.

- Tavoite:** TATTE toimii myös aktiivisessa yhteistyössä muiden edunvalvontajärjestöjen kanssa, ja pyrkii aktiivisesti rakentamaan foorumeita, joilla nämä järjestöt voivat keskustella keskenään sekä tukea toistensa yhteensopivia aloitteita.
- Toiminta:** TATTE teki yhteistyötä muiden henkilöstöjärjestöjen ja ylioppilaskunnan kanssa. Yhteistyötä on kuvattu tarkemmin luvussa 6.
- Tavoite:** TATTE seuraa neuvotteluita yliopistojen yleisestä työehtosopimuksesta (TES), jonka voimassaolo päättyy maaliskuussa 2020. TATTE vaikuttaa neuvotteluiden painopisteisiin Tieteentekijöiden liiton taustatyöryhmien kautta, pitää paikallista järjestövalmiutta yllä, tiedottaa jäsenistölle TES-neuvotteluiden etenemisestä ja osallistuu tarvittaessa työtaistelutoimenpiteisiin.
- Toiminta:** TATTE seurasi neuvotteluita ja tiedotti Tieteentekijöiden liiton rinnalla jäsenistölle säännöllisesti TES-neuvotteluiden etenemisestä. Työtaistelutoimenpiteisiin ei toimintavuonna jouduttu, mutta järjestövalmiutta ylläpidettiin JUKO:laisten henkilöstöjärjestöjen yhteisessä lakkotoimikunnassa, jossa lakkopäällikkönä toimi TaYLL:in puheenjohtaja Mika Mattila. TATTE:sta lakkotoimikunnan jäsenenä oli Sanni Tiitinen.

4.2 Tampereen yliopiston hallintojärjestelmän kehittäminen

- Tavoite:** TATTE seuraa yliopiston hallituksen vastauksia henkilöstö- ja opiskelijajärjestöjen marraskuussa 2019 tekemään aloitteeseen koskien yliopiston hallintojärjestelmän uudistamista.
- Toiminta:** Yliopiston hallitus oli luvannut järjestää yliopistoyhteisölle keskustelutilaisuuden johtosäännöstä maaliskuussa 2020. Kun keskustelutilaisuutta ei meinattu järjestää, TATTE ja TREY ottivat toukokuussa yhdessä kantaa johtamisjärjestelmän ja johtosäännön uudistamisen käynnistämisen puolesta ja vetosivat yliopiston hallitukseen, jotta se järjestäisi lupaamansa keskustelutilaisuuden.
- Tavoite:** Jos yliopiston hallitus tarttuu aloitteeseen, TATTE seuraa toimenpiteiden toteutusta ja pitää esillä aloitteessa nostettuja kärkiä, jotta ne kaikki tulevat huomioituksi kehittämistyössä. Jos yliopiston hallitus ei ryhdy ehdotettuihin toimenpiteisiin, TATTE jatkaa vaikuttamistyötä suoraan yliopiston hallituksen jäseniin ja operatiiviseen johtoon keskeisten toiminnan väylien kuten konsistorin ja tiedekuntaneuvostojen kautta. Tarvittaessa vaikuttamistyössä hyödynnetään myös valtakunnallisia medioita.
- Toiminta:** Yliopiston hallitus järjesti Zoom-kokouksena yhteisökuulemisen yliopiston johtamisjärjestelmästä 26.6. Muun muassa TATTE:n puheenjohtaja Sanni Tiitinen ja pääluottamusihminen Sinikka Torkkola pitivät tilaisuudessa kutsutun puheenvuoron.
- Yhteisökuulemisen jälkeen yliopiston hallitus päätti perustaa työryhmän tarkastelemaan yliopiston johtamisjärjestelmiä. Rehtori päätti koota työryhmän jäsenet tiedekuntaneuvostoista. TATTE kävi yliopiston johdon kanssa keskustelua työryhmän

kokoonpanosta ja sai vaikutettua siihen, että työryhmää täydennettiin myös henkilöstöjärjestöjen esittämällä jäsenillä.

Työryhmän raportista kerättiin kommentteja laajasti ja myös TATTE julkaisi omat kommenttinsa marraskuussa 2020. Niin ikään TATTE lausui hallituksen päättämistä muutoksista johtosääntöön joulukuussa 2020.

Hallintojärjestelmien kehittämiseen liittyen TATTE esitti myös ehdokkaita, Pauli Rautiaista ja Iris Suomelaa, yliopiston hallitukseen elokuussa 2020.

4.3 Apurahatutkijoiden asema yliopistoyhteisössä

Tavoite: TATTE seuraa ja tuo esille apurahatutkijoiden asemaan liittyviä haasteita, jotka voivat liittyä esimerkiksi huomiointiin yliopiston sisäisessä viestinnässä ja työtiloissa.

Toiminta: TATTE toteutti huhti-toukokuussa kyselyn, jolla pyrittiin tavoittamaan apurahalla tutkimusta tekeviä laajasti yliopistolla. Kyselyyn saatiin 88 vastausta. Sinikka Torkkola ja Päivi Tyni laativat kyselytulosten pohjalta kattavan raportin *Sisällä ja ulkona. Kyselytutkimus Tampereen yliopistossa apurahalla tutkimusta tekeville*, joka julkaistiin syksyllä. TATTE:n hallitus laati kyselytulosten pohjalta neljätoista suositusta, jotka kattoivat yliopiston, tiedekunnan ja lähijohtamisen tasot. Kyselytuloksia ja suosituksia esiteltiin myös yhdessä rehtoraatin tapaamisessa.

Tavoite: TATTE rohkaisee yliopistotyönantajaa selvittämään, miten työterveyden palveluita voitaisiin tarjota apurahatutkijoille säällisin ehdoin. TATTE tiedostaa järjestelyyn liittyvät haasteet.

Toiminta: Apurahatutkijoiden työterveyspalvelut tulivat esiin myös kyselyssä, ja TATTE lausui niistä osana kyselyyn pohjaavia suosituksiaan.

4.4 Akateemisten työttömien asema työmarkkinoilla

Tavoitteet: TATTE välittää päättävälle tahoille tietoa akateemisten työttömien työmarkkinoilla kohtaamista ongelmista.

TATTE edistää yhdessä liiton kanssa alueellisten akateemisten urapalveluiden kehittämistä ja suunnittelee uusia toiminnan tapoja.

Toiminta: Koska muut painopistealueet vaativat ennakoitua enemmän työpanosta (esimerkiksi apurahatutkijoiden asemaan liittyen ei tyydytty pelkästään seuraamaan tilannetta, vaan kartoitettiin sitä kattavasti), akateemisten työttömien asemaan liittyvä edunvalvonta jäi toimintavuonna toteutumatta.

4.5 Tatten aktiivit Tampereen yliopistossa

Vuonna 2020 TATTE-taustaisia luottamusihmisiä yliopistolla olivat seuraavat henkilöt (suluissa vastualueet): Sinikka Torkkola (pääluottamusihminen), Sari Hyttinen (tukipalveluiden luottamusihminen), Hanna Kuusela (tutkijatohtoreiden ja yliopistotutkijoiden luottamusihminen), Tuomas Tervasmäki (väitöskirjatutkijoiden varaluottamusihminen)

Vuonna 2020 yliopiston päättävissä elimissä ja lakisääteisissä työryhmissä toimi seuraavat TATTE:n aktiivit:

- Yliopiston työsuojelutoiminta: Riitta-Liisa Larjovuori (työsuojeluvaltuutettu), Vuokko Kohtamäki (varavaltuutettu), Sanni Tiitinen (työsuojelutoimikunnan henkilöstöjäsenen ja keskustakampuksen työsuojelujäsenen) ja Hanna Rautajoki (työsuojelutoimikunnan varajäsenen ja keskustakampuksen työsuojelujäsenen)
- Yliopiston konsistori: Hanna Kuusela ja Kirsi Lumme-Sandt
- Opetus- ja tutkimushenkilöstön arviointiryhmä: Hanna Rautajoki ja Vuokko Kohtamäki
- Yhteistoimintaneuvosto: Sinikka Torkkola (varsinainen jäsen) ja Liisa Ahlava (varajäsen)

4.6 Kansallinen edunvalvonta Tieteentekijöiden liitossa

Yhtenä TATTE:n edunvalvonnan tavoitteena oli ottaa kantaa edunvalvontakysymyksiin Tieteentekijöiden liiton hallituksessa ja työryhmissä. TATTE:a liiton hallituksessa, työryhmissä ja toimielimissä edustivat seuraavat henkilöt:

- Liiton hallitus: Hanna Rautajoki (varajäsen Sanni Tiitinen)
- Määräaikaisuudet ja uramallit työryhmä: Hanna Rautajoki
- Nuorten tutkijoiden työryhmä: Emilia Luukka
- Vaalivaliokunta: Sanni Tiitinen (jättäytyi valiokunnan toiminnasta pois ensimmäisen kokouksen jälkeen oman varapuheenjohtajaehdokkuutensa vuoksi)

Liiton hallituksen jäsenenä Hanna Rautajoki pääsi mukaan aktiiviseen vaikuttamistyöhön valtakunnallisessa edunvalvonnassa. Vuonna 2020 Tieteentekijöiden liiton hallitusta keskustelutti kevään työehtosopimusneuvottelut, Marinin hallituksen TKI-tiekartan valmistelutyö, Akavan puheenjohtaja-vaalit, liiton viestinnän ja vaikuttamistyön kehittäminen, yliopistoautonomian selvitystyöryhmä, parempi jäsenpalvelu, jäsenpito ja rekrytointistrategia, yliopiston ulkopuolelle työllistyvä jäsenkunta, toimiston työn tehostaminen ja lisärekrytoinnit, yhdistyskäsikirjan laatiminen, hallitukselle laadittu palkkiojärjestelmä, liiton varojen vastuullinen sijoittaminen, määräaikaisuuskampanja, sekä tietenkin keväästä lähtien toimintaympäristöä hallinnut koronapandemia vaikutuksineen, mm. yliopistojen paikalliset toimintakäytännöt, etäkokousrutiiniin siirtyminen sekä jäsenistön jaksamisen, irtisanomisten ja työttömyyskassojen toimintavalmiuden seuraaminen.

Loppusyksystä 2020 käynnistyi määräaikaisuuksia ja uramalleja tarkasteleva liiton taustatyöryhmä, jonka yhtenä jäsenenä Rautajoki toimii. Sen tehtävänä on valmistella liiton suositukset tutkijan uramalleihin liittyen keväällä 2021.

Nuorten tutkijoiden työryhmä kokoontui vuonna 2020 yhteensä viisi kertaa. Kolmen kokouksen lisäksi työryhmä kokoontui neljännen kerran työpajan merkeissä valmistelemaan seuraavaa jäsenkyselyä nuorille tutkijoille. Kyselyn toteutuksen yhteistyökumppanina toimii Aula Research, jonka kanssa työryhmä piti erillisen kokouksen. Tapaamiset järjestettiin pandemian vuoksi kokonaan etänä. Työryhmän seuraamat ja työstämät aiheet olivat liiton jäsenyhdistysten mukanaolo yliopistojen uusille väitöskirjatutkijoille järjestetyissä orientaatiotapahtumissa, pandemian vaikutukset nuoriin tutkijoihin, väitöskirjatutkijoiden ja ohjaajien hyvän yhteistyön suositukset sekä nuorille tutkijoille valmisteilla oleva kysely. Lisäksi työryhmä seurasi aktiivisesti eurooppalaisen nuorempien tutkijoiden järjestön Eurodocin toimintaa osallistumalla sen tapahtumiin ja kyselyihin. Toimintakauden aikana työryhmä viimeisteli väitöskirjatutkijoille ja heidän ohjaajilleen laaditut suositukset. Lennäkin muotoon taitetetut suositukset julkaistiin liiton sivuilla <https://tieteentekijat.fi/yhteiset-pelisaannot-tarkeita-vaitoskirjan-ohjaussuhteessa/> ja ne ovat saatavilla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Vuoden aikana työryhmän tehtävien pääpaino oli nuorille tutkijoille lähetettävän kyselyn päivittämisessä. Kysely pohjaa aiempiin teemoihin, mutta nyt mukaan on otettu myös uraohjausta ja liikkuvuutta koskevat teemat. Kysely oli auki vuoden vaihteen yli, ja sen sulkeutuessa tammikuussa 2021 siihen saatiin 1500 vastausta. Keväällä 2021 työryhmä jatkaa työtä tulosten analysoinnin parissa. Raportti tuloksista julkaistaan alkukesästä 2021.

Toimintavuonna TATTE:n liittokokousedustajia olivat:

- Sanni Tiitinen, Emilia Luukka, Anna Sofia Salonen, Jaakko Vuorio, Toni Pakkanen, Liisa Ahlava, Marko Juutinen, Ahmed Farooq, Biju Thankachan, Kirsi Lumme-Sandt ja Jaana Virta
- varalla (tässä järjestyksessä): Motolani Agbebi, Jari Eerola, Mikko Poutanen, Teija Waaramaa, Ashok Aspatwar, Erika Säynässalo, Vuokko Kohtamäki, Maija Mattila, Tuomas Terasmäki, Juha Koivisto ja Aki Luoto.

5. TATTE:n muu sisäinen toiminta

5.1 Viestintä

TATTE tavoittelee läpinäkyvää, liiton ja yhdistyksen arvoihin ja ydinviesteihin perustuvaa, suunnitelmallista viestintää. Viestintämme ensisijainen tehtävä on välittää yhdistyksen jäsenille ja yhteistyökumppaneille relevanttia tietoa oikea-aikaisesti ja toimia ennakoitavasti myös yllättävissä tilanteissa.

Vuonna 2020 viestintää kehitettiin laatimalla yhdistykselle viestintästrategia ja sen mukainen suunnitelma tulevalle vuodelle. Strategiassa linjattiin viestinnän tavoitteet, vuosikello, keskeiset periaatteet, sidosryhmät, vastuiden jako, resurssit ja viestinnän arviointi. Vuosikellossa taas huomioitiin paikalliset ja kansalliset tapahtumat, julkaisut ja uutiset edunvalvonnan kentällä.

TATTE:n viestintää toteutettiin toimintavuonna enenevässä määrin kaksikielisesti. Viestinnän kanavissa TATTE hyödynsi aiemmilta vuosilta tuttuja kanavia eli nettisivuja, sähköpostilistaa, Twitteriä ja Facebook-ryhmää. Hallituksen sisäisessä viestinnässä käytettiin sähköpostilistan ohella myös Slack-viestintäalustaa sekä Zoom-sovellusta kokousten pitoon.

Erona aiempiin vuosiin oli se, että TATTE päätti muuttaa verkkosivunsa liiton sivujen yhteyteen, kun liitto siirsi verkkosivupalvelunsa uuden palveluntarjoajan alle. Prosessin myötä vanhoilla sivuilla olleet uutiset koottiin yhdistyksen sähköiseen arkistoon, joka siirrettiin Yhdistysavaimesta Google Suite -palveluun. Vanhoja sisältöjä siirretään yhdistyksen uusille sivuille vähitellen. Google Suite -palvelun käyttöönotto mahdollisti myös useiden muiden palveluiden käyttöönoton, kuten ryhmät eri tarpeisiin (työryhmät ja koko hallitus) ja TATTE:n roolipohjaiset sähköpostiosoitteet sekä muita eri tilanteisiin sopivia Googlen palveluita kuten Meets nauhoitusmahdollisuudella ja Forms kyselyjen toteuttamiseen. Näin TATTE:n historia alkaa pikkuhiljaa järjestymään ja kertymään helpommin hallittavaan ja etsittävään tietomassaan, joka helpottaa tulevien hallitusten työtä. Myöskin Googlen dokumenttien monipuoliset jakomahdollisuudet helpottavat yhteisten dokumenttien työstämistä ja hallinnointia myös hallituksen ulkopuolisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Yhdistysavaimesta luopuminen muutti jäsenviestintää myös siten, että jäsenille lähtevät sähköpostit lähetetään nyt Funion tuottaman jäsenrekisterin kautta.

Vuoden aikana TATTE:n Facebook- ja Twitter-tilit ovat keränneet tasaisesti lisää seuraajia. Verkkosivumuuton myötä myös TATTE:n visuaalinen ilme yhdistyksenä muuttui, mutta yhteys aiempaan ilmeeseen on säilytetty erityisesti logon muotokielessä.

Vuoden 2020 aikana käynnistetty viestinnän käytänteiden ja prosessien uudistaminen ja hiominen luo hyvän pohjan jatkaa kehitystyötä tulevana vuonna. Esimerkiksi verkkosivumuuttoa jatketaan vuoden 2021 aikana avaamalla TATTE:n verkkosivujen englanninkielinen versio. Uutisia päivitetään sivuille järjestelmällisen kaksikielisesti.

5.2 Jäsenhankinta ja -huolto

Uusien aktiivisten jäsenten mukaan saaminen oli yksi vuoden 2020 painopistealueista. Uusia jäsenhankinnan ja -huollon keinoja olivat toimintavuonna hyvinvointiwebinaarien sarja ja TATTE:n omat työhyvinvoinnin apurahat. Työhyvinvointiwebinaarit TATTE järjesti yhteistyössä muiden yliopistolla toimivien järjestöjen kanssa. TATTE huolehti tapahtuman koordinoinnista ja kokouksien koolle kutsumisesta. Webinaarit tallennettiin, joten niiden katsominen jälkikäteen oli myös mahdollista kaikkien osallistuneiden yhdistysten jäsenille. Kukin yhdistys huolehti TATTE:n heille välittämien materiaalien jakamisesta jäsenille. Syksyllä 2020 toteutetut, 1–1,5-tuntia kestävät webinaarit olivat:

- Henkilökohtaisten voimavarojen ja työhyvinvoinnin lisääminen muutos- ja poikkeustilanteessa / UP!Partners, Reetta Viinanen, 10.9.2020
- Yhteisöllisyys etätöön aikakautena -webinaari / Työterveyslaitos, Sari Käpykangas, 5.11.2020
- Epävarmuustaidot -webinaari / TJS Opintokeskus, Sikke Leinikki, 8.12.2020

TATTE:n syyskokouksessa 2019 oli päätetty, että TATTE alkaisi toimintavuonna jakaa omia apurahoja. Kevätkokous hyväksyi tarkemman esityksen, jossa apurahat kohdistettiin erityisesti työhyvinvointihankkeisiin. Haku oli avoinna 1.-30.9.2020. Hakuajan aikana jätettiin yhteensä seitsemän hakemusta, joiden haettu summa ylsi yhteenlaskettuna 2460 euroon. Hallitus päätti rekrytointityöryhmän esityksestä myöntää apurahaa kuuteen eri kohteeseen, yhteensä 1710 euroa. Apurahojen myöntöpäätöksissä korostettiin apurahan käyttökohteen yhteisöllistä työhyvinvointia korostavaa ulottuvuutta. TATTE sai apurahoista paljon myönteistä palautetta ja kiitosta hakijoilta.

Jo aiemmilta vuosilta tuttuja jäsenhankinnan keinoja edusti toimintavuonna ensinnäkin TATTE:n toiminnan esittelemineen uusien väitöskirjatutkijoiden suomenkielisissä orientaatiopäivissä 27.1.2020 ja 27.8.2020 sekä englanninkielisessä orientaatiopäivässä 28.8.2020. Toinen tärkeäksi tunnistettu perinteinen jäsenhankinnan ja -huollon kanava on TATTE:ssa ollut aktiivinen viestintä suomeksi ja englanniksi, ja tätä jatkettiin myös toimintavuonna. (Viestinnästä tarkemmin luvussa 5.1.)

Kolmanneksi perinteiseen jäsenhuoltoon kuuluvat TATTE:ssa kevät- ja syyskokouksen yhteydessä järjestettävä virkistystoiminta. Toimintavuonna kokoukset järjestettiin etäyhteyksin, samoin yhteinen virkistäytyminen. Kevätkokouksen jälkeen jatkettiin virkistäytymällä Arimo Mustosen stand up -esityksen sekä yhteisen elokuvan katselun merkeissä. Myös syyskokouksen jälkeen osa osallistujista jäi kokouksen jälkeen katsomaan yhdessä elokuvia. Syyskokouksen yhteydessä osallistujille tarjottiin myös mahdollisuus ostaa kotiin illallinen TATTE:n maksamana kuittia vastaan. Lisäksi halukkaille toimitettiin TATTE:n hyvänmielen paketti, eli TATTE:n logolla varustetussa kassissa esimerkiksi herkkuja ja jouluaiheisia kasvomaskeja. Illallismahdollisuutta hyödynsi 12 ja hyvänmielenpaketin vastaanotti 17 kokousosallistujaa.

Jäsenhankintaa ja -huoltoa TATTE:ssa perinteisesti palveleva vapputapahtuma jouduttiin tänä vuonna jättämään järjestämättä koronapandemian vuoksi. Vappu ei kuitenkaan jäänyt täysin huomiotta: TATTE julkaisi YouTube-videon, jossa kuusi hallituslaista kertoi, mikä heille on TATTE:ssa tärkeintä.

TATTE:n tärkeimmän voimavaran muodostavat aktiiviset hallituksen jäsenet, varajäsenet sekä yliopiston toimielimissä ja työryhmissä TATTE:a edustavat luottamushenkilöt. TATTE tuki aktiivejaan tarjoamalla koulutusta yhdistys- ja edunvalvontatoimintaan liittyen. Hallituksen puheenjohtaja Sanni Tiitinen ja varajäsen Jaana Virta osallistuivat keväällä TJS-opintokeskuksen Osaava yhdistys -koulutukseen. TATTE tarjosi jäsenistölleen TJS-opintokeskuksen järjestämän Vaikuttava neuvottelija -koulutuksen 2.12.2020.

TATTE maksoi hallituksen jäsenille ja hallituksen työryhmissä toimiville pientä palkkiota. Vuoden lopussa TATTE muisti myös hallituksen kokouksiin ahkerasti osallistuneita pääluottamusihmistä Sinikka Torkkolaa ja Tieteentekijöiden liiton hallituksen jäsentä Hanna Rautajokea.

5.3 Talous

TATTE:n toiminta rahoitettiin pääosin jäsenmaksutuotoilla, jotka olivat yhteensä 21 577,76 euroa. Jäsenmaksutuloja on käytetty jäsenistön edunvalvontaan, tiedottamiseen ja virkistämiseen. Vuonna 2020 suurin TATTE:n tavanomaiseen toimintaan kuuluva kuluerä oli henkilöstökulut 11 249,06 euroa, joka sisältää palkkiot kokouksista, työryhmätyöskentelystä ja lausuntojen kirjoittamisista 3 850,00 euroa, palkan assistentille ja palkatulle apurahatutkimuksen tehneelle tutkijalle 5 968,60 euroa, sekä näihin liittyvät sivukulut 1430,46 euroa.

Yhdistyksen tapahtumakulut jäivät koronavirusrajoitusten vuoksi suunniteltua pienemmiksi. Yhdistysten yhteisen työhyvinvointiwebinaarien sarjan kokonaiskulut olivat 1932 euroa. TATTE maksoi tapahtumien laskut ja laskutti muiden yhdistysten osuudet jälkikäteen. Kustannukset jakautuivat tasan kaikkien kymmenen osallistuneen yhdistyksen kesken. TATTE sai Tieteentekijöiden liitolta toiminta-avustusta 96,60 euroa (50 % oman osuutensa toteutuneista kuluista).

Syksyllä 2020 TATTE avasi työhyvinvointia edistäviin hankkeisiin suunnatun apurahahaun, jonka kautta myönnettiin apurahoja kuuteen eri kohteeseen, yhteensä 1710 euroa. Tapahtumien peruuttamisesta aiheutuneiden kustannussäästöjen vuoksi apurahoja päätettiin myöntää yli kevätkokouksen myöntämän 1000 euron lisäbudjetin.

Työhyvinvointiapurahat on kirjanpidossa kirjattu kohtaan “lahjat ja muut muistamiset”, mikä selittää osaltaan tämän kulukohtan ylitystä. Lisäksi kyseisen kulukohtan tavanomaiset kulut olivat toimintavuonna ennakoitua suuremmat lukuisien muistamista vaativien iloisten tapahtumien johdosta: TATTE onnitteli esimerkiksi Akavan ansiomerkin saanutta luottamusihmistä Sari Hyttistä, liiton varapuheenjohtajaksi valittua TATTE:n puheenjohtajaa Sanni Tiitistä, 50-vuotista Itä-Suomen yliopiston tieteenekijöitä sekä toimintavuonna väitelleitä hallituslaisia. Etätyöskentelyolosuhteiden vuoksi onnittelukukkia toimitettiin kotiinkuljetuksella, mikä tuotti lisäkuluja.

Toinen suurempi budjetin ylitys aiheutui yhdistyksen verkkosivuista. Verkkosivu-uudistuksen vuoksi kulut olivat noin 1000 euroa budjetoitua suuremmat. Suuremmat kulut johtuivat siirtymävaiheesta, jonka aikana TATTE ylläpiti kaksia verkkosivuja sekä verkkosivujen sisältöjen käännätyksestä englanniksi.

Kolmas suurempi budjetoidun summan ylitys oli henkilöstökulut. Tämä johtui kahdesta seikasta: Ensimmäkin henkilöstökulut sisältävät apurahatutkimuksen tehneen tutkijan palkan sekä lausuntopalkkiot, joihin kuluneet varat katsottiin toimintavuoden aikana löytyvän budjetin kohdasta “muu edunvalvonta”. Kulujen luonteen vuoksi ne on kuitenkin kirjanpidossa kirjattu henkilöstökuluihin. Lisäksi kokouspalkkioita maksettiin budjetoitua enemmän, koska niiden maksukäytäntö muutettiin kevätkokouksen päätöksellä sellaiseksi, että palkkio maksetaan hallituksen varsinaisten jäsenten lisäksi myös kokouksissa läsnä oleville hallituksen varajäsenille.

TATTE:n tulos toimintavuonna 2020 oli 1 550,91 euroa ylijäämäinen. Koronavirustilanteen aiheuttamien toiminnan muutosten takia ylijäämää kertyi suhteellisen paljon ottaen huomioon budjettiin vuodelle 2020 suunnitellun 4050 euron alijäämän. Erityisesti hallituksen kokouskulut ja kevä- ja syyskokousten kustannukset jäivät suunniteltua pienemmiksi. Sijoitus- ja rahoitustoiminnasta tuli tuottoa 841,65 euroa.

TATTE ei tehnyt uusia sijoituksia toimintavuonna. Sijoitusrahastoon (OP Henkivakuutus) on sijoitettuna 27 714,10 euroa yhdistyksen varoja. Yhdistyksen oma pääoma on vuoden 2020 tuloksen jälkeen 63 234,94 euroa. Yhdistyksen yritystilillä oli vuoden päättyessä rahaa 22 980,45 euroa ja käyttötilillä 7 604,23 euroa.

6. Yhteistyö ja verkostot

Valtakunnallisesti TATTE on Tieteentekijöiden liiton jäsen, joka on osa korkeakoulutettujen työmarkkinakeskusjärjestöä Akavaa. Liiton jäsenyyden kautta TATTE kuuluu Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry:een, joka neuvottelee työnantajajärjestön kanssa yliopistojen työehtosopimukset.

JUKO:n luottamusmiehet tekivät toimintavuonna kiinteästi yhteistyötä sekä keskenään että yhdessä muiden neuvottelujärjestöjen luottamusmiesten kanssa. Jukolaiset luottamusmiehet tapasivat noin kerran kuussa. Kaikkien henkilöstöjärjestöjen pääluottamusmiehet ja varapääluottamusmiehet tekivät hyvin kiinteää yhteistyötä ja pitivät valmistavan kokouksen ennen jokaista työnantajan kanssa käytävää neuvottelua tai kokousta.

Paikallisesti TATTE on ollut aloitteellinen hakemaan mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä muiden yliopistolla toimivien yhdistysten kanssa. TATTE:n keskeisimpiä yhteistyökumppaneita olivat toimintavuonna yliopiston muut henkilöstöjärjestöt Professoriliiton Tampereen yliopiston osasto, Tampereen yliopiston opetusalan yhdistys (TaYLL), Tampereen yliopiston henkilökuntayhdistys (TaYHY), Tekniikan akateemiset (TEKTUNI), Tampereen tekniikan tieteentekijät (3T), Informaatioalan akateemiset ry (INA), Luonnontieteiden akateemiset (LATTE) ja Tampereen yliopistolaiset JHL ry 660 sekä opiskelijoita edustava Tampereen ylioppilaskunta TREY. Yhdistysten välinen yhteistyö näkyi toimintavuonna seuraavasti:

- Kaikki yhdistykset järjestivät yhdessä kolmen työhyvinvointiwebinaarin sarjan. Kulut jaettiin yhdistysten kesken tasan. Tapahtumien kustannukset olivat alle 200€ per yhdistys, mikä oli merkityksellistä yhteistyön mahdollistamiseksi laajasti yli yhdistysrajojen.
- TATTE julkaisi yhden kannanoton TREY:n kanssa ja yhden kannanoton TaYLL:in kanssa.
- TATTE:n, 3T:n ja INA:n puheenjohtajat tapasivat yliopiston rehtoraattia säännöllisesti ja valmistelivat tapaamisten teemoja yhdessä.
- Kaikki henkilöstöjärjestöt päättivät yhdessä edustajastaan pandemiaryhmään. Kakkoskiintiötä edustavat henkilöstöjärjestöt päättivät yhdessä kahdesta edustajastaan yliopiston johtamisjärjestelmää tarkastelemaan työryhmään.

7. Lopuksi

TATTE:n toimintavuosi 2020 oli työntäyteinen niin edunvalvonnan rintamalla Tampereen yliopistossa, joka edelleen on fuusion jälkimainingeissa, kuin myös oman sisäinen toimintansa (kuten verkkosivujen ja sähköisten toimintojen) kehittämisen saralla. TATTE:n aloittaessa uutta toimintavuotta vastassa on jälleen uudenlaisia ja ennakoimattomia haasteita sekä paikallisesti että kansallisesti. Yhdistys on vuosien varrella luonut vankan toiminnan pohjan, jonka rutiinia pitävät yllä omistautuneet TATTE:n aktiivit. Kuten on nähty, TATTE:lla on vankkaa kykyä uudistua ja ottaa vastuuta Tampereen yliopiston toimintaympäristön kehittämisestä, minkä ansiosta tulevaisuudennäkymät ovat positiiviset.

TATTE kiittää kaikkia jäseniään ja aktiivejaan vuodesta 2020!